

GUANYEM EL FUTUR: PER UNA TRANSICIÓ ECOSOCIAL JUSTA I DEMOCRÀTICA

07·02·2026

Actualment, ens trobem en un context social, econòmic i polític devastador. Les generacions joves hem viscut gran part de les nostres vides en temps de crisi, arrossegant la crisi del 2008 i la de la Covid-19. Actualment, la crisi de l'habitatge i la normalització de les situacions laborals precàries juntament amb els baixos salaris afecten en la nostra possibilitat a emancipar-nos i tenir un sostre digne sota el qual viure. La crisi climàtica resulta una de les altres grans crisis dels nostres temps.

Vivim un col·lapse ambiental, una situació d'emergència climàtica sense precedents anomenada era de l'antropocè, en la qual la petjada humana ha acabat generant canvis irreparables en el medi ambient. La salut mental de les joves s'ha vist específicament afectada per la situació, i ha sorgit el concepte d'ecoansietat per explicar el sentiment d'angoixa que la situació ecològica actual suposa de cara al nostre futur. Malgrat les devastadores conseqüències ja visibles de la crisi climàtica, el model productiu actual continua perpetrant-se, extraient recursos naturals sense tenir en compte els límits biofísics del planeta i, reforçant la desigualtat social.

En aquest context, el moviment associatiu juvenil de Catalunya, a través del projecte Guanyem el Futur, desenvolupat pel CNJC durant els anys 2024 i 2025, es va organitzar per a posar sobre la taula propostes per fer front a aquesta crisi ecosocial. Aquesta resolució sorgeix del contingut de consens desenvolupat a través de la Carta Juvenil per a la justícia climàtica.

El moviment associatiu juvenil volem reivindicar la necessitat d'una transició ecològica social i justa per tothom, amb mesures decreixentistes que assegurin una redistribució dels recursos i el canvi en el model productiu. Apostem per canviar l'ètica de l'abundància, la manera de produir i consumir, i centrar-nos en la seguretat alimentària i la redistribució de terres. Així mateix, reconeixem la importància de la preservació i protecció del medi ambient i advoquem per

l'educació i sensibilització social per a aconseguir una cultura de responsabilitat ambiental i consum conscient.

Un dels principals elements d'aquesta crisi ecosocial a Catalunya és la gestió de l'aigua. L'aigua és un bé comú essencial i un dret bàsic, però el seu subministre a Catalunya es veu privatitzat i externalitzat. A diferència de la majoria de les comunitats autònomes, on l'aigua és subministrada per sistemes públics en un 90%, a Catalunya només el 22% del subministre prové de sistemes públics, fet que genera conflictes d'interessos entre la cerca de beneficis econòmics i el benestar social. La sequera entre els anys 2021 i 2024 va evidenciar aquest conflicte, així com la falta de gestió adequada per part de les autoritats.

La **producció d'energia**, que a Catalunya prové en la seva majoria de fonts no renovables, és un dels principals components de la crisi ecosocial a Catalunya. La suma dels diferents tipus d'energia renovable representa aproximadament un 10% del consum d'energia total, evidenciant la necessitat de reavaluar els nostres sistemes de producció i consum d'energia que impliqui un replantejament de la nostra relació amb el territori i una distribució equitativa dels recursos.

Finalment, és essencial repensar el **model territorial català**, que consisteix actualment en una divisió del territori en funció d'un model productiu que respon als interessos de la classe capitalista. Es distingeix entre les zones a explotar en l'àmbit turístic i la resta de territori, on s'ubiquen la resta de sectors econòmics com la indústria, l'agricultura o la ramaderia, sense tenir en compte les necessitats de la població ni la sostenibilitat del medi que ens envolta.

El sector agroalimentari es veu abandonat i infravalorat, obligat a fer front a les grans empreses d'alimentació en posició de desavantatge davant l'absència de regulació i control dels preus del mercat per part de l'estat. Paral·lelament, els sectors logístic i immobiliari generen un creixement insostenible, i el sector turístic fomenta una gentrificació voraç, una enorme generació de residus, el sobreconsum de recursos hídrics, que empitjoren la crisi climàtica i la precarietat de les classes populars.

En definitiva, el jovent associat demanda una transició ecosocial que ens permeti explorar models econòmics i de gestió dels recursos alternatius, basats en una presa de decisions més participativa i una perspectiva descentralista. És urgent recuperar la sobirania alimentària per assolir la neutralitat climàtica, restaurar i preservar el medi natural, i vetllar per una societat empoderada, justa i sostenible.

Per tots aquests motius, el CNJC insta a les institucions de la Generalitat de Catalunya a:

- Transicionar cap a una gestió democràtica, comunitària i equitativa dels recursos naturals i, en concret, la remunicipalització i nacionalització de l'aigua a Catalunya per garantir-ne l'accés com a dret bàsic.
- Fomentar una transició energètica justa, fomentant les energies renovables de manera racional, planificada i basada en el decreixement, descentralitzant les instal·lacions i reduint l'impacte en el territori.
- Fomentar la intervenció de l'Estat en sectors com l'energia, i en concret la creació d'una energètica pública capaç de garantir un accés equitatiu als recursos i serveis bàsics per a tota la població.
- Reforçar la xarxa ferroviària i de transport públic de qualitat per evitar modes de transport privat, advocant per solucions col·lectives
- Prioritzar sectors productius centrals per al sosteniment de la vida, tot reforçant el sector primari
- Potenciar el consum local i sostenible, i recuperar la sobirania agroalimentària a escala de país.
- Treballar per la reducció de la dependència cap al turisme, així com la precarització laboral i la gentrificació associades al sector mitjançant limitacions al sector turístic, com l'obligació de complir amb estàndards ambientals i de recursos que s'apliquen a altres sectors econòmics.
- Explorar models econòmics alternatius, basats en el decreixement econòmic i productiu i que fomentin una planificació territorial amb criteris de sostenibilitat.
- Avançar cap a la democratització en la presa de decisions sobre el territori i la producció que permeti prioritzar el benestar social per sobre del benefici econòmic.

- Apostar per la creació de treball verd i l'impuls de transicions justes per les treballadores que actualment treballen en indústries i sectors contaminants i destructius de l'ecosistema, perquè ningú es quedi enrere.

Resolució presentada per:

Secretariat del CNJC.